

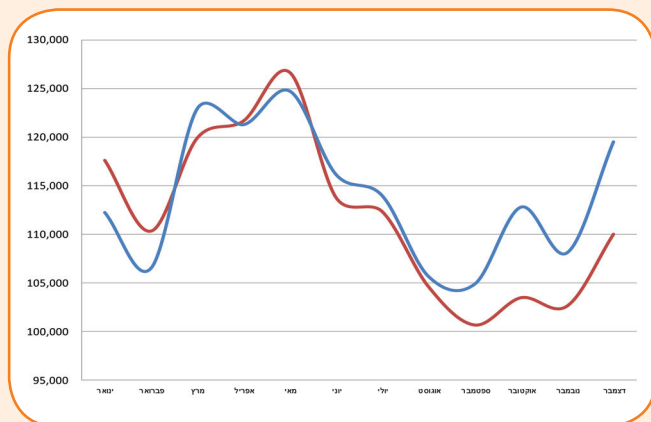

ענף חלב בקר סיכום ראשוני

בסך הכול הייתה זו שנה טובה לענף החלב - גידול באספקת חלב למחלבות, עלייה בייצור החלב העוזף, יציבות ברכיבים ובאיכות החלב, מחירים עולמיים גבוהים, הייבוא לא גדל, משבר חריף בענף הבשר

חודשים ורק ביוני 2013, התנובה הממוצעת לנחלבת חזרה לרמות של שנה קודמת והחלה עלייה יחסית בתנובה. מתחקור התופעה עולה כי הסיבות העיקריות לירידת התנובה היו אירועי עומסי חום שנרשמו בסוף קיץ 2012. ייצור החלב במחצית השנייה של השנה (יוני-דצמבר), היה גבוה ב-5% ביחס לתקופה המקבילה ב-2012.

איור 2. קליטת חלב במחלבות

במהלך 2013 פרשו מהענף 129 יצרנים מהמגזר המשפחתי ומכסתם, 53 מ"ל, נוידה ליצרנים אחרים במגזר. 53 מ"ל נידו במסגרת "מתווה לוקר" לייעול ענף החלב, היצרנים הפורשים (113 יצרנים) קיבלו מענקי פרישה של 2.80 ש"ח לליטר כאשר 2.60 מומנו מתקציב המדינה ו-0.20 שולמו ע"י היצרנים שאליהם נוידה המכסה.

12 מ"ל נידו במסגרת מנגנון מכרזה, כאשר דמי הפרישה ליצרנים הפורשים (20 יצרנים) שולם ע"י היצרנים אליהם נוידה המכסה, המחיר שהתקבל במנגנון המכרזה היה 2.30 ש"ח לליטר.

2. מחיר המטרה

מחירי המטרה הממוצעים בשער המשק היו גבוהים ב-4% מהמחירים שררו ב-2012. ב-2013 הוחל סקר 2011 ושונה בסיס העדכון, בשנת 2013 לא נערך סקר ובסיס סקר 2011 ישמש את הענף בשנים 2013-2016. ברבעון האחרון יושמה הפעימה הראשונה של הפחתת מחיר במסגרת "מתווה

ל הלן סיכום ראשוני של שנת 2013, הסיכום המלא והרחב יפורסם בשנתון המועצה.

חלב בקר

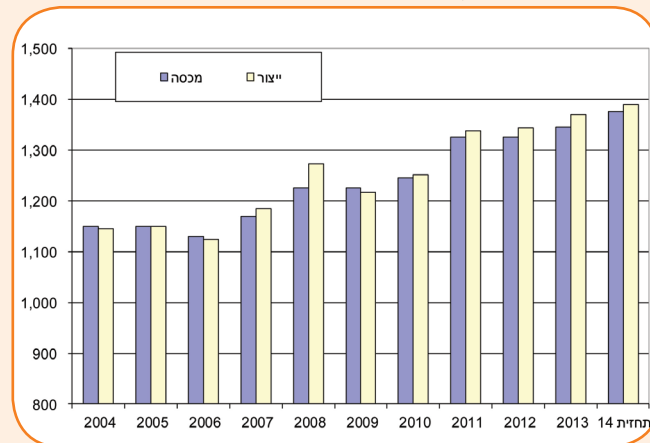
1. ייצור ומכסות

בשנת 2013 קלטו המחלבות 1,370 מיליון ליטרים לעומת 1,334 מיליון ליטרים בשנת 2012. מדובר בעלייה של 36 מיליון ליטרים שהם 2.7% הגידול בייצור אפשר את אספקת מלוא הביקושים של מוצרי חלב.

במסגרת המכסה יוצרו 1,302 מיליון ליטרים. 68 מיליון ליטרים יוצרו מעבר למכסות הפרטניות והיקף תת הביצוע עמד על 44 מיליון ליטרים

המכסה שהוקצתה עמדה על 1,346 מיליון ליטרים, עפ"י נתונים לא סופיים במסגרת המכסה יוצרו 1,302 מיליון ליטרים. 68 מיליון ליטרים יוצרו מעבר למכסות הפרטניות והיקף תת הביצוע עמד על 44 מיליון ליטרים.

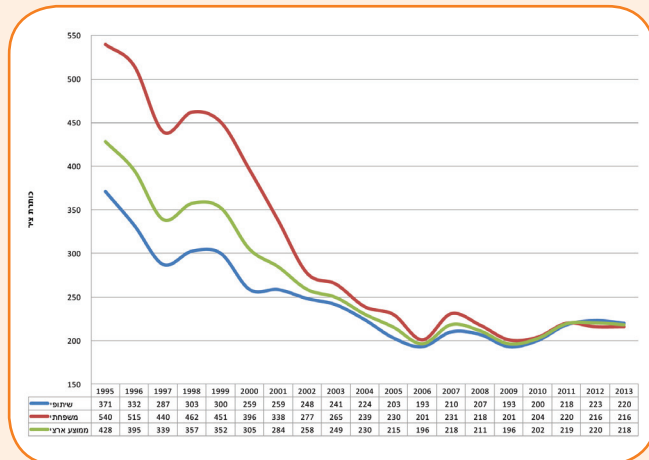
איור 1. מכסות וייצור, מ"ל

ההתפלגות השנתית בייצור החלב שופרה ביחס ל-2012. בשלהי קיץ 2012 החלה ירידה בתנובת החלב לנחלבת, מדובר בתופעה שנמשכה מספר

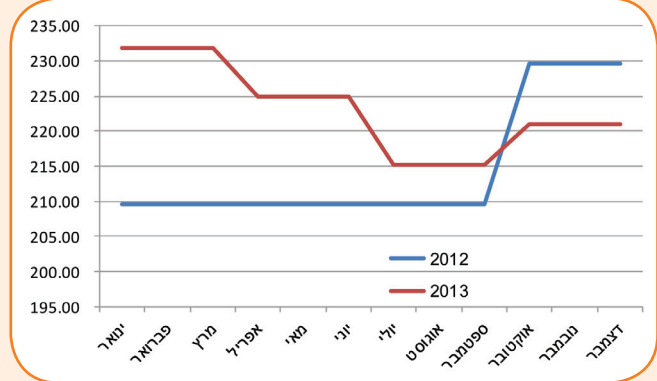
כמות החלב שלא נקלטה במחלבות בשל אי עמידה בתנאי הסף עמדה על 1.5 מ"ל שהם כפרומיל אחד בלבד מהחלב המיוצר. מספר משלוחי החלב שלא נקלטו עמד על 184 מתוך כ-140 אלף משלוחים בשנה. לשם השוואה, ב-2012 לא נקלטו 1.8 מ"ל מ-237 משלוחים וניתן לזהות שיפור.

איור 5. נתונים רב שנתיים של סת"ס

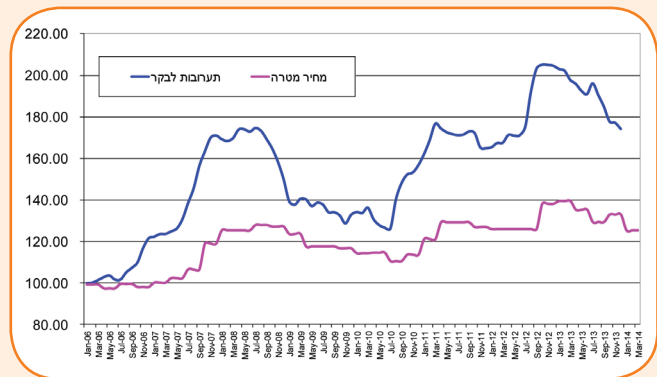

לוקר" בסכום של 1.72 אג' לליטר. שלושת הפעילות הבאות ייושמו ברבעון השלישי של השנים 2014-2015. ההיטל למועצת החלב עמד בשנת 2013 על 4.53 אג' לליטר לעומת 4.70 בשנת 2012, בשנת 2014 ירד ההיטל ל-3.90 אג' לליטר.

איור 3. מחירי מטרה בשער המשק, אג' לליטר

איור 4. התפתחות מחיר המטרה ומחירי התערובות להזנת בקר (ממוצע 2005=100.00)

במהלך 2013 פרשו מהענף 129 יצרנים מהמגזר המשפחתי ומכסתם, 53 מ"ל נויזה ליצרנים אחרים במגזר

5. נתוני שיווק (חלקים)

מצורף לוח המפרט את נתוני השיווק של מוצרים מחלב בקר לפי קבוצות מוצר. הנתונים לשנת 2013 אינם סופיים (הנתונים הם באלפי טון או במיליוני ליטרים).

חלב ומשקאות	תוצרת ניגרת ומעדינים	גבינות לבנות	גבינות קשות	חמאה שולחנית	שווה ערך נוזלים
2009	172,358	92,737	28,344	5,334	1,309
2010	179,708	94,564	29,023	5,016	1,342
2011	180,523	96,152	30,709	5,906	1,372
2012	186,600	97,537	31,422	5,894	1,405
2013	180,000	96,000	33,300	6,150	1,411
מגמה שנתי	-0.1%	-3.5%	-1.6%	6.0%	4.4%
					0.4%

הגידול השנתי הממוצע בצריכה הוא כ-0.4%, הגידול השנתי של האוכלוסייה בישראל הוא כ-1.8%, כלומר מדובר בירידה בצריכה לנפש בשיעור של כ-1.4%. הירידה בצריכה באה לידי ביטוי בעיקר בקטגוריה של התוצרת הניגרת, בעוד שבקטגוריית הגבינות הקשות נרשמה עלייה של 6%.

3. תכולת הרכיבים בחלב הגולמי

חלבון	שומן	
3.32%	3.77%	2012
3.33%	3.77%	2013

תכולת הרכיבים בחלב שנקלט במחלבות ב-2013 היה דומה לתכולה אשתקד, כאשר בשיעור החלבון נרשמה עלייה קלה.

4. נתוני איכות חלב בקר

ספירת התאים הסומטיים המהווים אינדיקציה לאיכות החלב ובראות העטין התייצבה על כ-220 אלף למ"ל, כאשר אין כל הבדל בין המגזרים. יש לזכור כי במהלך שנה זו שונו ערכי הסת"ס לתשלום ולמרות זאת, לא אובחן שינוי לרעה באיכות החלב המתקבל במחלבה. בספירת חיידקים כללית המצב הוא תקין ורוב החלב נמצא בדרגות איכות גבוהות.

1.12% ולרשימת המחירים המפוקחים הוכנסו הגבינה הלבנה (5% שומן 250 גר') ושמן מתוקה (38% שומן 250 מ"ל).

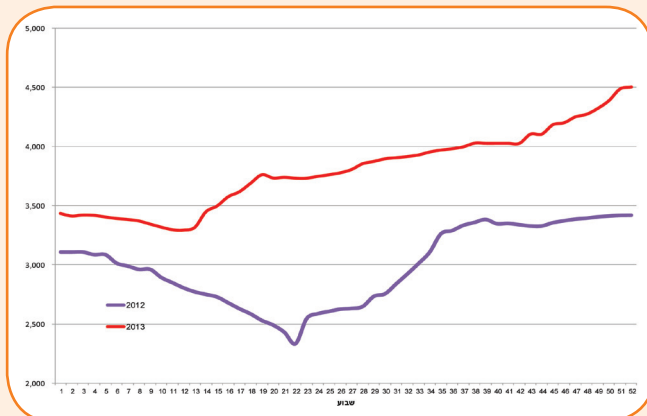
מחירים מפוקחים של חלב ומוצרי

מחיר צרכן	1.1.2014	
	מחיר קמעונאי	
חלב טרי 3% שומן - שקית 1 ליטר	4.04	5.30
חלב טרי 1% - שקית 1 ליטר	3.77	4.95
חלב טרי 3% - קרטון 1 ליטר	4.64	6.30
חלב טרי 1% - קרטון 1 ליטר	4.35	5.90
אשל 4.5% - 200 מ"ל	1.19	1.65
גיל 3% - 200 מ"ל	1.10	1.52
שמן חמוצה 15% - 200 מ"ל	1.78	2.44
שמן מתוקה 38% שומן	4.64	6.60
גבינה לבנה 5% - 250 גר'	3.70	5.11
חמאה רגילה - 100 גרם	3.05	4.13
גבינה קשה עמק חריץ 1 - ק"ג	33.03	45.45
גבינה קשה גלובע חריץ 1 - ק"ג	31.19	43.14

8. מחירים עולמיים

רק 6% מתפוקת החלב העולמית נסחרת בסחר העולמי. עיקר הסחר הוא של חומרי גלם חלביים וגבינות קשות. בשנים האחרונות אנו עדים לתנודתיות גדולה של המחירים. המחירים העולמיים של אבקת חלב כחוש היו גבוהים בשל החורף הארוך באירופה, הבצורת בניו-זילנד והביקושים לאבקת המגיעים מסין.

איור 7. מחירי אבקת חלב כחוש (דולר לטון) בבורסת הסחורות בשיקגו

6. ייבוא מוצרי חלב

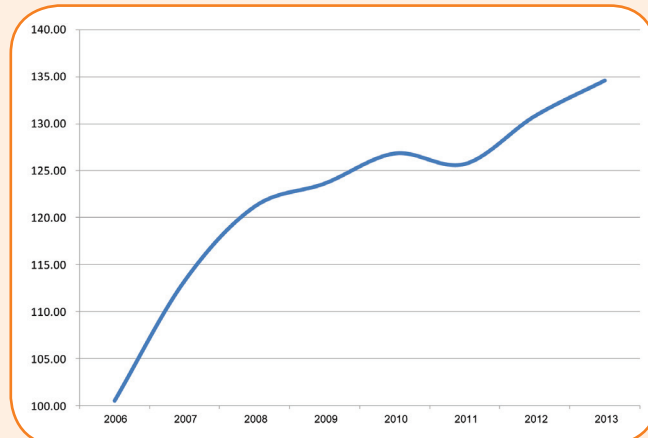
2013	2012	
1,469	1,301	חמאה
7,039	7,212	אבקות חלב
7,100	6,972	חלבוני חלב, חלבוני מי גבינה ותערובות
3,012	3,028	גבינות
2,315	3,195	תחליפי גבינה

בשנת 2013 לא נרשמה עלייה בנתוני הייבוא. סך הייבוא של מוצרי ורכיבי חלב מוערך במונחי חלב גולמי בכ-275 מ"ל.

ספירת התאים הסומטיים המהווים אינדיקציה לאיכות החלב ובריאות העטין התייצבה על כ-220 אלף למ"ל, כאשר אין כל הבדל בין המגזרים

7. מחירים לצרכן

איור 6. מדד מחירים לצרכן של סל מוצרי החלב (מדדי דצמבר בכל שנה, ממוצע 2006 = 100.00).

לאיור נעיר:

שיעור המע"מ מיולי 2007 ועד יוני 2009 עמד על 15.5%. בחודשים יולי-דצמבר 2009 16.5%, מינואר 2010 ועד פברואר 2011 16.0%, בחודש פברואר 2013 עלה המע"מ ל-17% ובחודש יוני ל-18%. העדכון הממוצע של המחירים המפוקחים (10 מוצרים) היה כדלקמן: אוגוסט 2007-עלייה של 3.8%, נובמבר 2007-עלייה של 6%, מרץ 2008-עלייה של 3.5%, יוני 2009-ירידה של 4.6%, מאי 2011-עלייה של 6.5%, פברואר 2013-עלייה של 4%. בינואר 2014 ירדו המחירים המפוקחים של מוצרי חלב בשיעור ממוצע של